

Опрема за везивање деце у аутомобилима

Повреде путника у моторним возилима: статистика

Главни узрок смртних случајева у WA, и трећи по реду разлог за болничко лечење деце од 0-14 година старости, су повреде у саобраћајним несрећама (1995-2000(WA)).

Просечно осморо деце (испод 16 година) умире сваке године, 117 се смешта/лечи у болницама, а око 140 довози на одељење за хитне случајеве Princess Margaret Hospital/Emergency Department, као резултат повреда у саобраћајним несрећама (деца као путници у аутомобилу). (2001 RRC & 2003PMHIS).

Врсте повреда

Спољашње повреде на телу и модрице су најчешће повреде. Деца која нису везана, имају више шанси да задобију повреде главе, него деца која су везана.

Закон у Западној Аустралији

Закон у Западној Аустралији налаже возачима да осигурају да сва деца до 16 година старости, коју они возе, морају бити везана одговарајућом опремом, или појасевима.

Када деца испод једне године старости путују у моторним возилима, морају бити везана и опрема (према стандарду за везивање деце Standard AS: 1754) мора одговарати њиховом узрасту и тежини.

Одобрена опрема за везивање деце је означена као "AS: 1754" и мора бити прописно причвршћена за возило, према одговарајућим аустралијским стандардима.

Опрема за везивање деце мора бити правилно подешена и закопчана и мора се увек користити.

Ако дете није прописно везано, возач може да буде кажњен са \$500 и да изгуби ЧЕТИРИ ПОЕНА за свако дете! (Април 2007)

Изузетак

Такси возила и старински аутомобили (vintage cars) су изузети по питању опреме за везивање деце. То још увек не значи да сте безбедни.

АУСТРАЛИЈСКИ СТАНДАРДИ - AS/NZS 1754

Australian Standard
AS/NZS 1754
Lic
Standards Australia

Сва опрема за везивање деце која се продаје у Аустралији, мора да задовољи стриктне захтеве стандарда AS: 1754 који се односе на материјал, дизајн, конструкцију, ефикасност, тестирање и обележавање/етикетирање.

за везивање деце, купљена у другим не задовољава аустралијске стандарде – због тога је илегална за коришћење у Аустралији.

Доњи знак показује да опрема сасвим задовољава стандарде.

Где деца морају да седе

Може ли моје дете да седи на предњем седишту за путнике?

Истраживања јасно показују да су особе које седе у предњем седишту аутомобила (поред возача), у много већој опасности да се тешко повреде и/или погину, у случају судара.

Дозвољено је да деца седе на предњем седишту моторног возила, ако су правилно везана.

Kidsafe не препоручује деци испод 10-12 година да седе на предњем седишту.

Безбедније на средини кола

Kidsafe WA и други експерти за сигурност на путевима, препоручују да деца седе позади, на средини седишта. То место пружа бољу заштиту у случајевима удара са стране.

Сигурносна опрема за везивање деце можда не може да се учврсти на средини задњег седишта због следећих разлога:

- Задње седиште има нагиб надолу (50/50)
- Седиште у средини има уздигнуће
- Возачево седиште се наслања на дечје.

У оваквим случајевима, задње седиште позади предњег левог седишта је најбоља опција, пошто је то обично страна за излазак, према тротоару.

Појасеви

- Свака особа мора да буде везана сигурносним појасом.
- Не дозволите да више деце буду везани једним појасом.
- Никад немојте држати дете на крилу, када се возите.

Ваздушни јастуци

Ваздушни јастуци су дизајнирани да заштите одрасле особе у случају саобраћајне несреће; они се ослобађају брзином од 320 километара на сат, у висини груди одрасле особе.

У Америци ваздушни јастуци се доводе у везу са смртним случајевима 21 детета, укључујући шест беба у дечјој опреми окренутој уназад.

Kidsafe препоручује следеће:

- Деца испод 12 година не смеју да седе на предњем седишту где су уграђени ваздушни јастуци;
- Немојте стављати дечје седиште/опрему на предње седиште аутомобила, нарочито ако су уграђени ваздушни јастуци;
- Прочитајте упутства за ваш аутомобил, за више информација у вези ваздушних јастука.

Простор за пртљак и расут товар

Нико нема право да у било ком возилу седи на простору који је намењен за пртљак (Utilities).

Ствари које нису обезбеђене и могу лако да крену, постају опасни 'пројектили' у случајевима судара; оне ударају снагом која је до 20 пута већа од њихове тежине.

- На површину изнад задњег седишта не стављајте ствари које би могле "да полете" - чак ни кутије марамица (tissue boxes).
- За товар инсталирајте преграде у караванима, теренским возилима и возилима за превоз материјала (station wagons, hatchbacks, 4-Wheel drives and panel vans).

У случају саобраћајне несреће

Ако је опрема/седиште за децу било укључено у озбиљан судар у ком је структура аутомобила оштећена – седиште мора да се баца, чак и кад се не види оштећење.

Обавестите своју осигуравајућу компанију о томе колико сте имали опреме/седишта за децу, да би добили надокнаду.

Бирање опреме за везивање деце

Када бирате опрему/седиште за децу, потрудите се да то одговара вашем детету, аутомобилу и вашим индивидуалним потребама.

Водите рачуна о следећем: величина седишта (простор између појаса и места где је закачен), и простор од задње стране предњег седишта и задње стране задњег седишта(специјално кад су у питању седишта/корпе за бебе

Ефикасност опреме за везивање деце

Исправно постављена опрема, која одговара дечијем узрасту и тежини, може смањити ризик од озбиљних повреда или смртних случајева у саобраћајним несрећама до 70%.

Код већине деце која су исправно везана у аутомобилу, долази само до мањих/незнатних повреда. Истраживање од стране Министарства здравља WA је пронашло следеће:

- да се за 40% деце не користи одговарајућа опрема, према величини и тежини детета;
- да се за децу прерано почне са употребом појасева за одрасле;
- да појасеви за везивање преко крила (lap belts) нису довољно безбедни.

Зашто су деца у опасности

Деца која су неправилно везана или везана неодговарајућом опремом, у већој су опасности од озбиљних повреда у сударима моторних возила. Извештај (Henderson Report 1994) проналази да је неправилно уграђивање опреме у колима било главни фактор ризика за повреде деце у сударима. Провером опреме за децу пронашло се следеће:

- 62% (189 од 303 случаја) проверене опреме са једном или више грешака у причвршћивању (Kidsafe WA, 1998);
- 69% (n=4,641) седишта/опреме са грешком за уграђивање (RACV 1996-1999).

Главни проблеми су били следећи:

- усукани или неправилно постављени појасеви;
- неправилно затегнути појасеви, тачније веома лабави да задрже дете, или неприлагођени у односу на висину рамена;
- без прикочавања на врху, односно без централног причвршћивања отпозади.
- грешке у монтажи/причвршћивању опреме у аутомобилу.

Неправилно уграђивање може значити повећану опасност од повреда и такође озбиљније повреде.

Имам опрему која је стара десет година:

Не препоручује се да се опрема за везивање деце користи више од десет година због следећих разлога:

- опрема старија од десет година нема гаранције да буде ефикасна као што би требала да буде;
- аустралијски стандарди су се побољшали од 1991. и усавршавали у 1995, 2000 и 2004. години. Стара опрема не одговара новом усавршеном дизајну.

Половна опрема за везивање деце

It is illegal to sell any restraint that does not comply with AS 1754
Противзаконито је продавати опрему која није у складу са AS 1754.

На шта да припазите када купујете половну опрему:

- Да има налепницу о стандардима AS/NZS 1754;
- Да има књижицу са упутствима;
- Да има све ствари за причвршћивање;
- Проверите историју опреме. Питајте власника да ли је опрема била у судару аутомобила;
- Проверите датум утиснут на пластичној плочици позади на опреми. Не користите опрему ако је старија од десет година;
- Погледајте да ли има знакова оштећења на пластичној плочици. Оштећење се показује у виду белих линија (као када се згњечи пластична флаша за млеко) Не користите опрему ако има пуно линија, напрлина или сломљених делова;
- Проверите опрему и појасеве да ли су искрзани или исцелани. Ако су зацепани или искрзани макар 5 милиметара, ту је ослабљена тачка.
- Проверите појасеве на буђ. Мале црне тачке показују да буђ оштећује материјал на овим тачкама.

Коју опрему/седиште да користим?

Сва опрема за децу је тестирана у односу на тежину, због тога су тежина и висина детета најважнији фактори при одлучивању коју опрему да користимо.

Бебе

- Од рођења до 9 кг (нека опрема/капсуле могу да се користе до 12 кг)
- 700 милиметара дужине
- До 6 месеци, са контролисаним држањем главе

Користите једно од овога

- Сигурносну капсулу за бебе
- Седиште које се прилагођава по потреби – окренуто уназад

Мала деца (Toddlers)

- Тежине 8-18 кг
- Старости око 6 месеци до 3/4 године
- Ниво рамена нижи или на 2.5 цм изнад горњег нивоа за подешавање појаса
- Ниво очију мора да буде нижи од задње стране опреме/седишта.

Опрема/седишта за малу децу

Користите једно од овога

- Опрему која се подешава (0-4 године)
- Седиште за малу децу окренуто напред
- Комбинацију опреме (8 – 26 кг)
- Користите опрему за малу децу (toddlers) док је дете не прерасте или не дође до 18 кг.

Комбинација опреме

Деца пред полазак у школу и старија деца

- Тежине 14 – 26 кг
- Старости око 3-7 година
- Користите подупируће седиште
- Високо подупируће седиште (booster seat), са широким странама и појасом за подешавање
- Одаберите подупируће седиште са добрим затварачем (anti-submarine clip)
- Користите појас за везивање (safety harness) са подупирућим седиштем (booster seat) за децу до 26 кг. Прво треба да буде причвршћен појас преко крила (lap belt) а затим појас подупирућег седишта (harness).
- Немојте користити подупируће седиште или јастук, само са појасом преко крила.

Делови могу да се копирају за образовне ствари.
Потребна је писмена дозвола за умножавање целог текста.

За више информација ☎ (08) 9340 8509
Информативна линија за безбедност деце (Child Safety Information Line) ☎ (08) 9340 8509

Центар за информације у вези тровања (Poisons Information Centre) ☎ 13 11 26

www.kidsafewa.com.au

Штампање овог информативног памфлета помогнуто је од стране:

SGIO

Britax
Childcare
First class travel for children